

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Urto/2/2021
Identifikačné číslo spisu: 2020010062
Dátum vydania rozhodnutia: 23.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2020010062.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Pribelského, PhD. a JUDr. Petra Paludu na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom 23. júna 2021 v Bratislave, v trestnej veci odsúdeného D. W., v konaní o uznaní a výkone rozhodnutia ukladajúceho trestnú sankciu spojenú s odňatím slobody v Európskej únii, o odvolaní odsúdeného D. W., podanom proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5Ntc/14/2020, z 25. marca 2021, takto

rozhodol:

I. Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5Ntc/14/2020, z 25. marca 2021.

II. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii

sa uznáva vo výroku o vine a vo výroku o treste odňatia slobody
a vykoná sa

trestný príkaz Mestského súdu v Brne, sp. zn. 5T/41/2018, zo 17. marca 2018 v spojení s uznesením Mestského súdu v Brne, sp. zn. 5T/41/2018, zo 6. januára 2020 a uznesením Krajského súdu v Brne, sp. zn. 8To/183/2020, zo 16. júna 2020, ktorým bol D. W. uznaný za vinného zo spáchania prečinu krádeže podľa § 205 odst. 1 písm. d), odst. 2 Trestného zákonníka Českej republiky a prečinu neoprávneného zadováženia, falšovania a pozmeňovania platobného prostriedku podľa § 234 odst. 1 Trestného zákonníka Českej republiky, ktorého sa mal menovaný dopustiť tak, že

v dobe okolo 4:06 hod. dňa 19. februára 2018 v autobuse MHD Brno linka N99 na zastávke Konečného námestie v Brne odcudzil s doteraz nezistenými páchatelmi, ktorí sa snažili poškodenej A. P., nar. X. Y. XXXX pomôcť vstať z podlahy, ktorá stála pri zadných dverách autobusu a pri vstávaní jej z ramena spadla kabelka, toho využil D. W. a z kabelky jej rýchlo vytiahol mobilný telefón zn. Huawei P9 lite 2017, čiernej farby, IMEI 1: XXXXXXXXXXXXXXXX, IMEI 2: XXXXXXXXXXXXXXXX v hodnote 3.760,- Kč a dámsku látkovú peňaženku, viacfarebnú v hodnote 410,- Kč, ktorá obsahovala občiansky preukaz vydaný na Slovensku (správny poplatok 100,- Kč), vodičský preukaz vydaný na Slovensku (správny poplatok 50,- Kč), preukaz na MHD, preukaz poistenca VZP SVK všetko na meno poškodenej A. P., nar. X. Y. XXXX, finančnú hotovosť vo výške 400,- Kč a platobnú kartu č. XXXXXXXXXXXXXXXX vedenú v Českej sporiteľni, a. s., ktorou sa pokúsil dňa 19. februára 2018 o

04:21:27 hod. v Brne na ulici Česká pri termináli L.-P. bank č. XXXX vybrať finančnú hotovosť vo výške 2.000,- Kč, kde bola transakcia zamietnutá pre chybný PIN, následne sa ešte v necelej minúte pokúsil dvakrát urobiť výber z rovnakého bankomatu, kde mu bola transakcia zamietnutá pre chybný PIN, odišiel teda na ulicu U. v W. k terminálu Y. W., a. s., kde sa dňa 19. februára 2018 o 04:25:00 pokúsil opäť vybrať finančnú hotovosť vo výške 2.000,- Kč, kde bola transakcia zamietnutá pre chybný PIN, týmto konaní spôsobil priamo škodu A. P., nar. X. Y. XXXX vo výške 4.720,- Kč,

za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 279 dní.

III. Podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku s poukazom na § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona odsúdený D. W. bude vo výkone trestu odňatia slobody pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozsudkom, sp. zn. 5Ntc/14/2020, z 25. marca 2021 rozhodol postupom podľa § 17 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) uznal vo vzťahu k osobe odsúdeného D. W., trestný príkaz Mestského súdu v Brne, sp. zn. 5T/41/2018, zo 17. marca 2018 v spojení s uznesením Mestského súdu v Brne, sp. zn. 5T/41/2018, zo 6. januára 2020 a uznesením Krajského súdu v Brne, sp. zn. 8To/183/2020, zo 16. júna 2020, ktorými rozhodnutiami bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu krádeže podľa § 205 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky a prečinu neoprávneného zadovážania, falšovania a pozmeňovania platobného prostriedku podľa § 234 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky, ktorého sa mal menovaný dopustiť na základe spáchania skutkov uvedených vo výrokovvej časti odvolaním napadnutého rozhodnutia.

Vo svojej podstate „samostatným“ výrokom krajský súd odsúdenému nariadil vykonať zvyšok uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky, zatiaľ čo podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku a § 48 odsek 2 písm. b) Trestného zákona odsúdenému nariadil, že vo výkone trestu odňatia slobody bude pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie odsúdený (č. l. 43 spisu), v ktorom uviedol v zásade to, že momentálne vykonáva trest odňatia slobody, na ktorý bol odsúdený Okresným súdom Lučenec, sp. zn. 3T/43/2014, vo výmere 24 (dvadsaťštyri) mesiacov nepodmienečne. Preto požiadal krajský súd „o zlúčenie rozsudkov“ (sp. zn.: 5Ntc/14/2020-36). Zároveň požiadal krajský súd, aby „vyhodnotil jeho žiadosť“, nakoľko trest, ktorý momentálne vykonáva je vyšší ako trest, na ktorý bol odsúdený rozsudkom Krajského súdu v Trnave.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku ako aj správnosť postupu konania, ktoré rozsudku predchádzalo, pričom zistil, že odvolanie odsúdeného D. W. je dôvodné, ale pre iné skutočnosti ako uviedol v odvolaní.

Pokiaľ ide o úvahy a závery krajského súdu týkajúce sa nezistenia dôvodov na odmietnutie uznania cudzozemského rozhodnutia a splnenia všetkých zákonom predpokladaných podmienok na pozitívne rozhodnutie podľa § 17 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z., prezentované v odôvodnení napadnutého rozsudku, tieto považuje najvyšší súd za relevantné, opodstatnené, dostatočné a vyčerpávajúce.

Najvyšší súd nezistil žiadne dôvody pre iné rozhodnutie o posudzovanej otázke so zreteľom na § 16 ods. 1 a 2 citovaného zákona, ktorý taxatívne uvádza zákonné dôvody odmietnutia a Rámcové rozhodnutie Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., ak nie je dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 16, súd rozhodne o uznaní takého rozhodnutia a súčasne rozhodne, že sa také rozhodnutie vykoná. Súd môže rozhodnúť o čiastočnom uznaní a výkone rozhodnutia len po predchádzajúcej dohode s justičným orgánom štátu pôvodu.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z., ak sa rozhodnutím uložila trestná sankcia spojená s odňatím slobody, ktorá nie je zlučiteľná s právnym poriadkom Slovenskej republiky, súd rozhodnutím podľa odseku 1 nahradí trestnú sankciu takou trestnou sankciou, ktorú by mohol uložiť, ak by v konaní o spáchanom trestnom čine rozhodoval; pritom dbá o to, aby takto uložená trestná sankcia nezhoršila postavenie odsúdeného a v čo najväčšej miere zodpovedala pôvodne uloženej trestnej sankcii. Trestnú sankciu spojenú s odňatím slobody nemožno nahradiť peňažným trestom.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 549/2011 Z. z., ak sa rozhodnutím o trestnej sankcii uložila trestná sankcia v trvaní, ktoré nie je zlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky, súd rozhodnutím podľa odseku 1 trvanie trestnej sankcie primerane upraví. Takto upravená dĺžka trvania trestnej sankcie nesmie byť kratšia ako najdlhšie trvanie ustanovené pre rovnaké trestné činy podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 549/2011 Z. z., súd nesmie podľa odseku 1 až 3 uložiť prísnejšiu trestnú sankciu z hľadiska jeho druhu alebo dĺžky, ako bola uložená v rozhodnutí.

Vo vzťahu k trestu odňatia slobody, ktorý bol bez zmeny prevzatý z uznaného rozsudku a v ktorom sa bude bez premeny pokračovať, je potrebné uviesť, že tento výrok rozsudku krajského súdu zodpovedá ustanoveniu § 517 ods. 2 Trestného poriadku, pretože pôvodne uložený trest je zlučiteľný s právnym poriadkom Slovenskej republiky, nezhoršil postavenie odsúdeného, zodpovedá pôvodne uloženej sankcii a nebolo potrebné ho (druh a výmeru trestu) primerane upraviť - nahradiť iným trestom (§ 17 ods. 3, ods. 4).

Zákonný a správny je takisto výrok o zaradení odsúdeného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pretože je v súlade s ustanovením § 17 ods. 4 zákona č. 549/2011 Z. z., § 517 ods. 1 Trestného poriadku a nezhoršil postavenie odsúdeného.

Postup krajského súdu, ktorý vo výrokovej časti odvolaním napadnutého rozsudku uznal a nariadil vykonať zvyšok uloženého trestu na území Slovenskej republiky, je však nesprávny a v rozpore s faktickým obsahom § 17 ods. 1 a nasl. Zákona č. 549/2011 Z. z.

Podľa § 17 ods. 1 veta prvá zákona č. 549/2011 Z. z., ak nie je dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 16, súd rozhodne o uznaní takého rozhodnutia a súčasne rozhodne, že sa také rozhodnutie vykoná.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., podľa ktorého súd rozhodne o tom, či sa rozhodnutie uzná a vykoná na verejnom zasadnutí po písomnom vyjadrení prokurátora. Súd rozhoduje rozsudkom.

Z uvedeného vyplýva, že procesný postup súdu pri uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia (v prípade nezistenia dôvodu na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 16 a nasl. zákona) spočíva v tom, že vecne príslušný súd rozhodne výrokom tak, že dotknuté rozhodnutie vydané orgánom štátu pôvodu sa uznáva a vykoná.

Najvyššiemu súdu považuje za nesprávnu takú formuláciu výroku „uznávacieho“ rozsudku, ktorým síce príslušný súd v jednej časti uzná cudzie rozhodnutie, avšak následne nariadi výkon trestu obsiahnutého v uznávanom rozhodnutí. Takáto gramatická formulácia nemá legálnu oporu v texte zákona č. 549/2011 Z. z. (in concreto v § 17 ods. 1 - označené ustanovenie používa právne pojmy uzná a vykoná, čo neplatí pre krajským súdom zvolenú dikciu „nariadi“).

K tomu treba poukázať aj na ustanovenie § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., v zmysle ktorého súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Medzi takéto rozhodnutia patrí aj nariadenie výkonu trestu odňatia slobody, ktoré sa „robí“ jednoduchým opatrením predsedu senátu a nie výrokom v „uznávacom“ rozsudku.

Preto najvyšší súd vyššie označené pochybenie napravil tak, že rozsudok krajského súdu zrušil v celom rozsahu a rozhodol sám o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia spôsobom, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

K odvolacej námietke odsúdeného najvyšší súd poukazuje na zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to konkrétne na § 101 ods. 1, ods. 2 uvedeného zákona, v zmysle ktorého postupne uložené doteraz celkom nevykonané tresty sa považujú z hľadiska výkonu trestu za trest jediný; ak je pri postupne uložených trestoch ustanovený rôzny spôsob výkonu trestu, možno odsúdeného do termínu určenia spoločného spôsobu výkonu postupne uložených trestov súdom premiestniť do ústavu s najvyšším stupňom strázenia podľa uložených trestov.

V prípade, ak sa odsúdenému postupne uložilo viacero nepodmienečných trestov odňatia slobody a tieto ešte neboli celkom vykonané, považujú sa z hľadiska ich výkonu za trest jediný. Tento postup predpokladá, že pre všetky postupne ukladané tresty sa zvolil jeden zo spôsobov výkonu trestu odňatia slobody (vonkajšia diferenciácia). Ak sa odsúdenému uložilo viacero nepodmienečných trestov odňatia slobody postupne, no pri každom z nich súd rozhodol o inom spôsobe výkonu (o vonkajšej diferenciácii), tieto tresty jedného odsúdeného sa vykonávajú v ústave s najvyšším možným stupňom strázenia (podľa rozhodnutia súdu). Takto sa môžu vykonávať až do termínu určenia spoločného spôsobu ich vykonania. Čo je však podstatné: ak odsúdený v podanom odvolaní nastolil otázku, či je možné dotknuté tresty „zlúčiť“, najvyšší súd odpovedá kladne - oba uložené tresty sa sčítavajú a neplatí, že odsúdený bude v dôsledku akéhosi „započítania“ vykonávať len prísnejší trest odňatia slobody.

Pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že s poukazom na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, sp. zn. Tpj 38/2010, uvedené pod č. 16 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a súdov SR 2/2011 platí, že pri postupne uložených, nariadených a ešte celkom nevykonaných trestov odňatia slobody pre výpočet doby rozhodujúcej pre splnenie formálnej podmienky podľa § 66 ods. 1 a § 67 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona je smerodajný súčet dĺžky týchto trestov a odsúdený musí ako podmienku pre možnosť podmieneného prepustenia vykonať súčet pomerných častí všetkých dotknutých trestov, určených podľa právnej kvalifikácie skutkov v jednotlivých odsudzujúcich rozsudkoch v súlade s § 66 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona a § 67 Trestného zákona. Doba výkonu trestu odňatia slobody minimálne v takto určenej dĺžke je potom posudzovaná z hľadiska splnenia materiálnej podmienky podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona vo vzťahu ku všetkým dotknutým trestom. Zjednodušene povedané, v prípade eventuálneho podmieneného prepustenia musí odsúdený vykonať tomu zodpovedajúcu časť výkonu trestu (formálna podmienka podľa § 66 ods. 1 a nasl. Trestného zákona) vo vzťahu ku každému postupne uloženému trestu odňatia slobody.

Na základe vyššie vyjadreného rozhodol najvyšší súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.